

hočejo lepe in okusne dinje prirediti. Od leta 1868. sem ni bilo več takega. Seme sladke dinje se seje zdaj v gnojne grede ali pa tudi prav pod milo nebo brž ko se ni več slane bati. Iz gnojnih gred se sajenice po potrebi, ko ne pretijo več mrazovi, na priprave vrtne gredice presadijo. Napravijo se tako imenovana gnojna gnezda, t. j. kopice z gnojem pomešane prsti. V sredi se jim naredi mala globelja, v katero se potem ali koj seme ali pa že v gnojni gredi prirejene sajenice posade. Postranske trte se jim morajo marljivo poščipovati. Da sad po prstni mokroti ne začne gnjiti, treba ga je na deskice, strešne opeke itd. polagati. V prav toplih letih pa tudi tega ni treba, že brez tega tudi lepe in zdrave prirastejo.

M. Kako z krompirjem ravnati, da tudi po leti dolgo užiten ostane. Postavi se kotel z vodo na ogenj. Ko voda v kotlu popolnoma zavreje, se krompir z pomočjo jerbasa ali primerne mrežice v vrelo vodo pomoči in kakih 4 sekund v nji podrži. Na to se krompir v jerbasu ali mreži iz kropla potegne, na tla izsuje, da se odteče in osehne. Tako se ravna z vsem krompirjem, kar si ga kdo za poletno porabo hraniti hoče. Hranuje se potem v suhi in hladni kleti. Kaljivna moč se na tak način do cela zaduši in krompir ostane do novega užiten in okusen. Tako pre na Francoskem ravna gospodinje z krompirjem.

M. Kako rijine madeže iz perila spraviti. Vzame se tako imenovane cinkove soli, vitriol tudi beli vitriol imenovan, raztopi v vodi in z to vodo madeži v perilu perejo. Na to se potem celi kos perila, srajce, rutice ali kar bodi v topli vodi izpere in madeži preminejo. Železna sol, ki ravno madeže v belem perilu dela, se v cinkovi soli raztopi in tako iz perila odpravi. Deteljna sol, ki se tudi pogosto za isti namen rabi, je posebno za večkratno pranje istega perilnega kosa, preostra in lahko platno pregloda.

Gospodarske in tržne novosti. Zimna pa tudi jarina, sadovno drevje in vinogradi skoro povsod dobro kažejo na Slovenskem pa tudi po drugod; nepovoljni glasovi nam dohajajo le iz Šlezije in Tirolske; ondi je zima uničila zimino, morali so njive preorati in jarino sejati, tudi miši so storile mnogo škode, tukaj pa so zimski mrazovi poškodili vinsko trto tako, da so okice večidel postale črne in odpale, na Ogerskem okoli Kaniže so setve meseca marca tudi trpele zavolj silnega mraza, so si pa sedaj zopet opomogle; na Českem so spomladanski vetrovi polomili mnogo pitovnega pa tudi drugega lesa; na Ogerskem, zlasti blizu Pešta tožijo o dragoči delavcev, fl. 1:50—2:50 tirjajo na den, to pa z hrano vred; to je tem bolj hudo za posestnike, ker nima vino nobene cene; ljudje pijejo rajši pivo, ali „šnops“, ker je vino zaradi prevelikih dač in pri krčmarjih še zaradi silnega

„daca“ predrago pitje. Vinska trta je sploh dobro dozorela, zimo srečno prestala in sedanje hladno vreme prezgodno gnanje dobro zadržava; če ne pridejo hude slane ali toče, nadjajo se povsod vesele ker obilne bratve. Kupčija pa sploh že več mesecev nekako v ceni stoji, bodi zrnje, vino ali živina, ki se na prodaj ponudi. Na Francoskem je trs že precej izgnal in je toraj bil močno poškodovan, ko so nedavno močne slane pritiskale; največ kvara pa dela tamošnjim vinogradom trtna uš, ki je po mnogih krajih $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ vinogradov do čista pokončala!

Sejmovi na Štajerskem. 1. maja Celje, Ljubno, Verače, Lipnica, Muta, Hajdina, sv. Barbara v Halozah, Velenje, Vransko; 3. maja Podsreda, Loka, sv. Križ pri Ljutomeru, Gora ptnjska; 4. maja Videm, Gornjigrad, Slov. Bistrica, Straden, sv. Juri na juž. železnici, sv. Miklauž na Draslinji.

Sejmovi na Koroškem. 1. maja Kapla, Freže, Saksenburg, 3. maja sv. Andraž; 4. maja Labod, Podkloster, G. Drauburg, 6. maja Črna.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. (Priporočba spretnega lesorezca). — Popotnik po lepih „Slov. goricah“ bode zapazil pri stezah, hramih, na gričih pogostoma okusno izrezane nove podobe našega Odrašnika na križih, podobe Matere božje itd. Verno ljudstvo jih je oskrbelo. Tem leži so pa to storili, ker imajo v svoji sredini domačega umetnika stanujočega pri sv. Trojici namreč g. Leopolda Perkota. Že od l. 1868. sem izdeluje omenjeni lesorezec podobe. Nekoliko časa se je mudil pri slovečem umetniku strokovnjaku g. Gschilu v Gradcu, kjer se je še bolj izuril. Da je g. L. Perko spreten v lepem svojem opravilu, kažejo dobro izdelane podobe, raztresene po Slov. goricah in še daleko okoli, katerih je že blizu 50 izdelal. Podobe Marije, svetnikov itd. je izdelal za različne cerkve. Priporočujemo ga z dobro vestjo vsem, ki želijo oskrbeti enakih podob, temveč, ker je naš rojak. Čestokrat se najdejo križi, podobe svetnikov itd. tako slabo izdelane, da nikakor ne vzbujajo tistih pobožnih čutov, katere bi vzbujati imele!

Iz celjske okolice. Vsa okolica je slovenska, razun Vojniškega trga, teharskega župana in njegovega beriča. Da je stopil teharski župan v družbo izobraženih mož, ki kaj več znajo, kakor navadni „paver“, kaže to, ker si zajemlje modrosti iz turške „Cillier Zeitung“ in iz dunajskega „Kikeriki“. V Teharjih imajo neki že 2 učiteljici, ki ta posel opravljate iz zgolj človekoljubja in iz ljubezni do vboge, zanemarjene mladine, nobena ne zna slovenski! One so do srenje tudi velikodušne; zapustivše jima odločeno stanovanje, plačujete si ga same! — Ko bi pa kdo mislil, da je v Teharjih

vse tako nemčursko, kakor sta tamošnji župan in njegov berič, bi se grozno motil. Teharje je kos slovenske zemlje. „Novice“ so mnogo nježnih pesmic razglasile, ki jih je zložil A. Grabič, teharski kmet. On je budil svoje vrstnike k narodni zavednosti; on je zasejal v Teharjih seme ljubezni do maternega jezika, in to seme je obrodilo obilno sadu; le pri županu in njegovem beriču je na skalo padlo. A. G. si je naročeval slovenske časnike, ktere še zdaj rad prebira, in jih je posojeval svojim sosedom. Na tak način je vzbudil narodno čut v srcu hrabrega Miha Bizjaka, posestnika in sadjerejca na Pečovju. Zavoljo njegovih zaslug v sadjereji so mu svitli cesar podarili pred več leti srebrni križec z krono in lanjsko jesen je prejel iz cesarske pisarnice pohvalno pismo za posebno zlahtne sadike vsakovrstnega sadnega drevja.

Od Pesnice. (Potepinstvo — banka „Aetna“ in „Slovenija“.) Pred nekterimi meseci je tukaj dobro znani tat „Nudl“ na Grušovi prišel iz kajhe, a kmalu je zopet začel svojo tatinsko delo v okolici; pred nekterimi dnevi celo svojo ženo tolovajsko napade, in jo z drvanco večkrat tako hudo na glavi rani, da bo morda težko kedaj zdrava. Hudobneža so sicer zopet v kajho odpeljali, boleno ženo pa v bolnišnico. Edinega otroka je milosrčen sosed začasno v skrb vzel. Z obilnimi davki obloženi srenjčani bodo morali za otroka skrbeti in za boleno ženo plačevati. — Kmalu, namreč 12. maja t. l. bo ravno četiri leta, odkar je zavarovalna banka „Aetna“ na Dunaju krido napovedala; 6. marca t. l. je likvidacijski odbor ove banke, ki že v četrto leto svojo drago delovanje razteguje, naznanil vsem zavarovalcem, da imajo za dvakrat povišano zavarovalnico doplačati, če ne, se bo rubilo. Zavarovalci so sila razsrdjeni zaradi dolgočasnega likvidiranja. To velja tudi menda o naši banki „Sloveniji“. Njeni likvidacijski odbor tudi že precej dolgo dela ali nič ne dodela. Bog nas za naprej varuj takih bank!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Brezsramni judovski listi vedno svetujejo, naj bi naša vlada 120.000 bosenskih beguncev z bajoneti izgnala na Turško. Vendar ta slovanožrečna želja se jim ne bo izpolnila. Slišimo namreč, da se bo naša vlada z Rusijo vendarle pogodila in revne begunce v domovino, katero so vsled mohamedanske krutosti morali zapustiti, nazaj spravila tako, da jih bo avstrijska vojska spremljala, ki bo Bosnijo in Hercegovino, če ne za vselej, vsaj začasno zasela; Turki se baje temu ne bodo ustavljali, ker se čutijo preslabi. — Veliko „jamranja“ je sedaj med ustavoverci, ker ne morejo z okornimi Magjari nobene nove nagodbe več dognati, čeravno so staro prisiljeni bili 2krat že začasno podaljšati, kar je pa z me-

secem majem zopet pri koncu. Do 1. junija pa se gotovo ne bodo porazumili; 15. junija doteče poslanstvo ogerskega državnega zbora, razpisale se bodo nove volitve in naposled preneha 30. junija veljavnost kupčijskih nagodeb z Nemčijo, Anglijo in Italijo, ki se je bila tudi $\frac{1}{2}$ leta začasno podaljšala, ker se poslanci z to važno stvarjo lani niso utegnoli prav ukvarjati. Tako utegne Avstrija sred leta biti tudi sred samih nerešenih znotranjih in zunanjih prašanj, zmešnjav in nereda. A temu je kriv nesrečni dualizem in brezobzirno 10letno gospodstvo nemške in magjarske liberalne stranke. Jeni poslanci in ministri večno zborujejo, a ničesa prav ne doženejo; 740 dni je v 5 letih zboroval dunajski državni zbor in samo g. Seidl si je prizasedel 7400 fl. Blagonosnih nasledkov pa še niti liberalni listi veliko ne vidijo in zadnji čas jih pogostoma spreletava strah, da bo vseobčna sila, rastoča zmešnjava in nevarnost Avstrije mogočno tirjala konec gospodarstvu nemško-magjarske liberalne stranke. Listi, ki imajo v tej reči jako tanka ušesa, poročajo, da propade sedanje ministerstvo na Dunaju in v Peštu, če se nagodba do 31. maja ne sklene; na Ogorskem bi nastopilo ministerstvo: Majlath-Appony, vodstvo zunanjih zadev bi prevzel namesto magjarskega Andrassy-ja grof Potocki, in na Dunaju bi grof Taaffe začel ministrovati. Mogoče, vsakako pa bo treba spremembe, večina avstrijskega prebivalstva hrepeni po njej, kakor žeje umirajoči v puščavi. — Cesarstvo dolžuje nacionalnej banki 80 milijonov gld. Dolg bo treba poplačati, toda Magjari nečejo niti vinarja doplačati; tako delajo tisti Magjari, ki noč in dan upijajo, naj celo cesarstvo Magjarom, Turkom in Angležem na voljo Rusiji boj napové! — Svitleti cesar in jihova 2 brata so v spomin svojega očeta, ki je vsako leto pobožno romal v Marijino-Celje, temu slovitemu svetišču blažene Marije darovali veliko in prekrasno podobo: Kristus na oljski gori. — Na cesarjevega višjega konjušnika kneza Thurn-Taxis-a je jud Bernhard Wild na ulici vpričo mnogo ljudi 2krat iz revolverja vstrelil, pa ga na srečo ni zadel, ker se je knez precej naglo mimo peljal; ugrabljeni jud je se izgovarjal z tem, da se je hotel maščevati za to, da je svoje premoženje pri banki Evropi zgubil, katerej je baje knez bil predsednik, ko je krido napovedala. — Na Moravskem prebiva 507.000 Nemcev zraven 1.510.000 Slovanov, prvi imajo 29 gimnazij in realk, drugi pa samo 9. Nemški listi se drznejo to imenovati: enakopravnost! — V Pragi je deželno kat. politično društvo obhajalo sijajn shod, pri katerem je grof Ledebur govoril o socijalnem prašanju, grof Leon Thun o nepraznovanju in skrunenju nedelje, in župnik Kopal o slabih nasledkih nove šole tako, da se liberalni listi močno jezijo, kar je sploh dobro znamenje. — Slovenci v Ljubljani so pri volitvah za mestni zastop zmagali v 3. razredu, v 2. zaradi številnih uradnikov, učiteljev in penzionistov voljenje opustili, a v 1. precej glasov pri-